

Baluwa ya Paulo kwa wanhu wa ako **Filipi** **Ulongozi**

Paulo kandika baluwa ino kwa wanhu wamtogle Yesu ako Filipi behi na mwaka wa 61 toka ku-vumbuka kwa Kilisito viyakalile mkifungo (Sula ya 1:13) yogesigwa kayandikila ako Lumi. Baluwa ino wandikiligwa kibumbila cha wanhu wamtogle Yesu kudibuga da Filipi. Todaha kujuwa mbuli kidogo za buga da Filipi kulawa mna ikitabu cha Sang'hanzo za Iwatumigwa. Filipi dijo buga kulu mwiisi ya Makedonia. Vivija acho kibumbila cha ichanduso cha wanhu wamtogle Yesu mwiisi ya Makedonia. Paulo na Sila wao wakisongile kibumbila acho cha wanhu wamtogle Yesu na wakala wekigwe mkifungo kwa siku dimoja viwakalile kuko (Sang'hanzo 16).

Paulo kakala na vilamuso vingi va kwandika baluwa ino. Katumia nyafasi ayo kuwagwaa asente kibumbila cha wanhu wamtogle Yesu kuko mbuli ya nhunza ziwanatumile viwahulike kakala mkifungo (Sula ya 4:10-19). Vivija kalonda wajuwe mbuli vizigendelela aka mkitifungo na kalonda wamuwe Timoseo na Epafuladito mkibumbila cha wanhu wamtogle Yesu (Sula ya 2:19-30) ili wawabokele na wawategeleze viwowalongoza.

Mbuli zili mkitabu

Paulo kosonga baluwa yake kwa kuwalamusia
kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu ako
Filipi (Sula ya 1:1-2).

Abaho kalonda wajuwe mbuli vizigendelela
kumwake na mbuli ziyolonda kusang'hana
(Sula ya 1:3-2:30).

Abaho kowagwaa malagizo golondigwa kwa
wanhu wamtogole Yesu (Sula ya 3:1-4:9).

Paulo komambukiza kwa kuwagwaa asente
kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu ako
Filipi mbuli ya nhunza zao na kowalamusa
(Sula ya 4:10-23).

¹ Niye Paulo na Timoseo, twa wasang'hanaji
wa Yesu Kilisito, towandikila mweye wanhu wa
Imulungu muli ako Filipi, mweye muilumbile na
Yesu Kilisito, hamoja na vilongozi na watazaji wa
wanhu wamtogole Yesu.

² Imulungu Tataetu na Mndewa Yesu Kilisito
wawagwee ng'hekewa na tindiwalo.

Paulo kowapulila wanhu wamtogole Yesu

³ Kila nahawagesa mweye nomtogola Imulungu,

⁴ nahawapulila mweye mose kwa Imulungu,
nowapulileni kwa deng'ho,

⁵ kwavija mweye muilumba na niye
muisang'hano ya kubwililisa Mbuli Inogile
kulawa haichanduso mbaka sambi.

⁶ Nabule shaka kwa Imulungu yaisongile
sang'hano ino inogile mmizoyo yenu,
koigendeleza mbaka vonda imale mna isiku ya
kubwela Yesu Kilisito.

⁷ Kwavija mwa muumoyo wangu, vinoga kumwangu kuwagesa, hata kamba namkifungo hebu ndekesigwa, mweye mose muilumba na niye mna ing'hekewa iyanigwelele Imulungu ya kuigombela Mbuli Inogile na kulagusa ukweli wake kwa wanhu.

⁸ Imulungu ayo yajuwile nolonga fulu ipile vija viniwasulukila kuwona kwa unogelwa ulawa kwa Yesu Kilisito.

⁹ Nompula Imulungu unogelwa wenu wengezeke ng'hani, na muwe wabala ng'hani na nzewelete zose,

¹⁰ ili mudahe kusagula kinhu kinogile. Bahotong'ala na mokuwa mduhu kitala chochose mbaka mna isiku ya kubwela Kilisito.

¹¹ Bahotong'ala mutende mbuli zinogile mgameso ga Imulungu, mbuli azo zolawa kwa Yesu Kilisito yaiyeka, ili wanhu wose wamgwee Imulungu ukulu na nhogolwa.

Paulo kodeng'helela kupetigwa kwa Kilisito

¹² Ndugu zangu nolonda mujuwe kuwa, kindawilile niye acho kitendile Mbuli Inogile ipetigwe.

¹³ Kwa mbuli ayo wakalizi wose wa ng'anda ya kindewa na wanhu wose wayagwe ojuwa niye na mkifungo mbuli ya Kilisito.

¹⁴ Kufungigwa kwangu, kuwatenda ndugu bwando wamtamanile ng'hani Mndewa, na wageligwa moyo wawe magalu kulonga mbuli ya Imulungu bila kudumba.

¹⁵ Kulonga ukweli wanhu wayagwe oipeta Mbuli ya Kilisito kwa migongo na ndwagi, lakini wayagwe oipeta vinogile.

16 Awo oipeta vinogile otenda avo kwa unogelwa, kwavija ojuwa Imulungu kanigwaa sang'hanu ya kuigombela Mbuli Inogile.

17 Lakini awo wayagwe oupeta usenga wa Kilisito kwa kuitapa, wabule ukweli, ogesa kuwa odaha kunyongezela madununzo gangu mki-fungo.

18 Niye sitonga bule, niye nodeng'helela kwavija kwa nzila yoyose wanhu opeta usenga wa Kilisito, iwe oupeta kwa kilamuso kinogile hebu kwa kilamuso kihile. Niye sileka kudeng'helela bule,

19 kwavija nojuwa kwa kumpula kwenu Imulungu na kutazigwa na Loho wa Yesu Kilisito, nolekesigwa.

20 Vinikona niye notamanila kamba honda nigwe kinyala lakini nogangamala ng'hani, avo sambi kamba viili siku zose iwe muugima hebu mwiiifa nimgwee ukulu Kilisito.

21 Kwavija kumwangu niye kuwa mgima ni kumsang'hanila Kilisito na kufa konyongezela kinhu.

22 Kamba nahagendelela kuwa mgima mulukuli luno, sang'hanu yangu yokongezeka ng'hani. Mmhane nisagule choni!

23 Miyenu na mnzila mhanda. Kuno nolonda kusegela na kukala na Kilisito, mbuli ayo ibanza kunoga,

24 lakini vinoga ng'hani kumwenu kamba nahagendelela kuwa mgima.

25 Nojuwa ukweli wa mbuli ino, nojuwa nokuwa mgima na nogendelela kukala hamoja na mweye mose ili tamanilo jenu na deng'ho jenu vongezekе,

26 ili nahawa na mweye kibili, mbuli ya niye mokuwa na kinhu cha kuigodela mna ukuilumba kwenu na Yesu Kilisito.

27 Avo kinhu kilondigwa hano mbuli zenu ziigale kamba viilonda mbuli inogile ya Kilisito, kamba nahadaha kwiza kuwalola hebu nahawahulika, nojuwa kuwa mose mogangamala hamoja kwa loho imoja na kudigombela hamoja tamanilo dilawa kwa Mbuli Inogile.

28 Avo sikumuwadumbe wanhu owehila, siku zose muwe magalu na ino yolagusa kumwao awo opotela na mweye mokomboligwa, kwavija mbuli ayo yolawa kwa Imulungu.

29 Kwavija mweye mugweleligwa kwa mbuli ya kumsang'hanila Kilisito, siyo kumtamanila kwi-iyeka lakini vivija kugaya mbuli yake.

30 Sambi mweye muilumba na niye mna ing'ondo ya kuigombela Mbuli Inogile. Ng'ondo ayo iyo ija yumunyonile nayo aho haichanduso na mbaka sambi ning'hali mwiiing'ondo ayo.

2

Ukulu na uhole wa Kilisito

1 Kamba mwahailumba na Kilisito na kugangamala, kamba unogelwa wake owasamhusa, kambamoilumba na Loho Yang'alile na kamba mwahawa na mizoyo inogile na kuyonela bazi mweye kwa mweye,

2 avo itendeni ndeng'helelo yangu yenele kwa kugesa kinhu kimoja na unogelwa umoja na moyo umoja na muwe na nzewelesimoja.

³ Sikumuwe na gahigahi hebu magoda gelibule kinhu, lakini kwa uhole muwagese wayagwe kuwa wanoga kubanza mweye.

⁴ Kila munhu sikuyalole kiyolonda mwenyego kiiyeka, lakini vivija yalole kiwolonda wanhu wayagwe.

⁵ Mugese kamba viyagesile Yesu Kilisito.

⁶ Kilisito viyali kakala kweli Imulungu, lakini hagesile bule kamba kuigala na Imulungu kinhu cha kunanahila,

⁷ lakini kwa kulonda mwenyego, kaleka vinhu avo vose kaitenda kamba viyali mtumwa,

kaleligwa kamba viwoleligwa wanhu, kaoneka kwa kihanga cha wanhu.

⁸ Kaitenda mwenyego mdodo, munhu yotegeleza mbaka ifa yake, ona ifa yake mumsalaba.

⁹ Lekaavo Imulungu kamwinula mbaka uchanha ng'hani,

kamgwaa twaga kulu kubanza matwaga gose.

¹⁰ Avo kwa ukulu wa twaga da Yesu, vinhu vose viumbigwe, vili kuulanga na vili mwisi na kuwochola wanhu wafile,

vose vimfugamile,

¹¹ na kila lulimi lulonge kuwa Yesu Kilisito ayo Mndewa,

kwa ukulu wa Imulungu Tata.

Mumwemwese kamba mulenge

¹² Mbwiga zangu siku zose vinikalile na mweye munitegeleza, na hata sambi nakutali na mweye wambeni kunitegeleza. Kwa bwembwe na kugwaya sang'haneni ili ukombola wenu utelele,

13 kwavija Imulungu ayo yosang'hana siku zose mgati mmwenu, kuwatenda musulukile ku-sang'hana kamba viyolonda mwenyego.

14 Tendeni kila kinhu bila kuiyalala hebu kuibamilila,

15 ili munoge na mung'ale na muwe wana wanogile wa Imulungu, okala mwiisi ya wanhu wapotele na wene nzambi. Mweye mong'ala hagati yao kamba nhondo zili kuulanga,

16 mugoge mbuli ya ugima ili mdisiku da Kilisito niigodele mweye kamba kugaya kwangu na sang'hano yangu havagile bule.

17 Hata kamba ugima wangu ogidigwa uwe nhambiko mna isang'hano yenu ya kutamaniligwa ili nhosa kwa Imulungu, yahawa avo, nodeng'helela ng'hani na mweye modeng'helela na niye.

18 Avo na mweye vivija mudeng'helele na kusekelela hamoja na niye.

Timoseo na Epafuladito

19 Mndewa Yesu yahalonda, nolopola kumtuma Timoseo kumwenu, ili nahahulika mbuli zenu nisamhuke.

20 Kuduhu munhu yoyose iyagwe yowagesa ng'hani kamba heyo.

21 Wanhu wayagwe hawamsang'hanila Yesu Kilisito, ila osang'hanila mbuli zao wenyego.

22 Lakini mweye wenyego mumjuwa goya Timoseo viyofaya, heyo na niye, tusang'hana hamoja kamba munhu na mwanage kuwapetela wanhu Mboli Inogile.

23 Avo nogesa kumtuma kumwenu hima na-hakona mbuli zangu vondaziwe.

24 Avo, nomtamanila Mndewa kuwa niye mwenyego sikawa kwiza kumwenu.

25 Lakini nogesa kumbweza kumwenu ndugu yangu na msang'hanaji miyangu Epafuladito, yailumbile na niye kuigombela Mbuli Inogile na vivija msenga wenu mumtumile yanitaze.

26 Kwavija kowagelegeza ng'hani na konyunuwalala ng'hani kwavija mweye muhulika heyo kakala mtamu.

27 Ona, kakala mtamu, na kalonda kufa. Lakini Imulungu kamonela bazi, siyo heyo yaiyeka, vivija kanyonela bazi niye, ili sambi ninyunyuwale ng'hani.

28 Avo nolonda ng'hani kumtuma kumwenu, ili vonda mumone kabilii mudeng'helele na konyunuwalala kwangu kumale.

29 Mumbokele goya kamba miyenu kwa Mndewa. Na muwategeleze wanhu waigalile na heyo,

30 kwavija kalonda kufa mbuli ya sang'hano ya Kilisito, na kauhonza ugima wake ili yanitaze kija kimulemelwe mweye kunhaza.

3

Kusang'hana ganogile mgameso ga Imulungu

1 Avo, ndugu zangu, deng'heleleni kwa kuilumba na Mndewa. Sikona kamba kinhu bule kubwelela kwandika kija kinyandike aho haichanduso, kwavija nahatenda avo na mweye mokala goya.

² Iteganyeni na wanhu waja otenda ganyolodoke, wanhu awo waigalile na umbwa, wanhu waja onanahiza kwingila kumbi.

³ Siye wao twingile kumbi kweli, siye tumtam-bikila Imulungu kwa Loho wake na toigodela Yesu Kilisito. Siye hatuigodela kihendo kitendigwa mu-lukuli.

⁴ Niye mwenyego nahadahile kuigodela mbuli azo. Kamba kuna munhu yoyose kogesa kodaha kuigodela kihendo cha kwingila kumbi, han-huma niye bule.

⁵ Niye ving'halile na siku nane toka mvumbuke, ningizigwa kumbi. Niye na Mwiizilaeli too! Ku-lawa kabela da Benjagini. Niye na Muebulania too! Kwa mbuli ya kugoga Malagizo ga Musa, niye na Mfalisayo,

⁶ niye ng'hala niwambile ng'hani kutenda mbuli azo mbaka nividununza vibumbila va wanhu wamtogole Yesu Kilisito. Kwa mbuli ya ku-tendigwa ninoga kwa kugagoga Malagizo, niye sibanange mbuli yoyose.

⁷ Lakini kwa mbuli ya Kilisito, gaja gose gange-sile gonyongezela kinhu, sambi hagafaya bule.

⁸ Siyo gago gaiyeka, ila nokona kila kinhu hak-ifaya, mbuli ya unovu wa kumjuwa Yesu Kilisito Mndewa wangu. Mbuli yake nhogola kwasa kila kinhu, nigona gago gose kamba mavi, ili nimpate Kilisito.

⁹ Na kwa kuilumba nayo, niye silonda kibili noge mgameso ga Imulungu kwa kugagoga Malagizo. Lakini sambi ninoga mgameso ga Imulungu kwa kumtamanila Kilisito, kunoga kuko kolawa kwa Imulungu kubitila kutamanila.

10 Niye nolonda kumjuwa Kilisito na udahi wake wa kuzilibuka na kugaya nayo na kuigala nayo mwiiifa yake,

11 ili na niye nitamanile kuwa nodaha kuzilibu-ligwa kwa wafile.

Kukimbilila kutulonda

12 Silonga kuwa nimala kupata vinhu vose vino hebu nonge nitelela, lakini nogendelela kugangamala ili mhate fungu diyanikile Yesu Kilisito.

13 Ndugu zangu sigesa bule kamba nidipata fungu ajo, lakini kinhenda niye, noisemwa mbuli za kuchugu na nowamba kulola mbuli za kumwande.

14 Avo nolopola kukimbila mviike kuuhelelo ili mhate fungu da ugima wa kuulanga diyanikemele Imulungu kubitila Yesu Kilisito.

15 Siye wose tukangale muugima wa kuilumba na Kilisito tugese vivo. Lakini kamba wanhu wayagwe vimwili ogesa viyagwe, Imulungu kowatenda muzijuwe mbuli azo.

16 Lakini tugendelele kukweleleza nzila iija itugenda nayo mbaka sambi.

17 Ndugu zangu kwelelezeni vinhendile niye. Waloleni goya wanhu waja otenda kamba vituwalongele mweye.

18 Kwavija miyanza mingi niwalongela mbuli ino, na sambi nowalongela kabili kwa mahozи kuwa, wanhu bwando okala kamba waihila na usenga wa kufa kwa Kilisito mumsalaba.

19 Wanhu awo obanangika, kwavija otambikila vija viwosulukila mzing'huli zao, na oigodela mbuli zigela kinyala na ogesa mbuli za mwiisi.

20 Lakini siye twa wenekae wa kuulanga, na tombeta kwa kusulukila Mkombola wetu Mndewa Yesu Kilisito, yeze kulawa kuulanga.

21 Kozigalusa ng'huli zetu zinyolila na kuzitenda ziigale na lukuli lwake lwa ukulu. Kotenda avo kwa nguvu yake yakutawala vinhu vose.

4

Magesa ga Paulo

1 Ndugu zangu waniwanogelete ng'hani, nolonda ng'hani kuwona, mweye munhenda ndeng'helele na kuigoda mbuli ya mweye! Avo ndugu zangu, gangamaleni kwa kuilumba na Mndewa.

2 Nowapula Eudia na Sintike, waitogolele kamba ndugu kwa kuilumba na Mndewa.

3 Na gweye msang'hanaji miyangu utamaniligwa, nokulonda uwataze watwanzi wano, kwavija wasang'hana ng'hani hamoja na niye kuwapetela wanhu mbuli inogile, hamoja na Kilementi na wasang'hanaji wayangu wayagwe wose, waja matwaga gao gandikigwa mna ikitabu cha ugima.

4 Avo, siku zose deng'heleleni kwa kuilumba kwenu na Mndewa. Nobwelela kulonga, deng'heleleni!

5 Muwe wahole kwa wanhu wose, kwavija Mndewa ka mmabehi kwiza.

6 Sikumunyawenyawe kwa kinhu chochouse, ila mpuleni Imulungu kwa kinhu chochouse, na gaja gomulonda kuno momgwaa nhogolwa.

7 Na tindiwalo da Imulungu dibanza nzewelete zose za wanhu, doika goya mizoyo yenu na nzewelete zenu, kwa kuilumba na Yesu Kilisito.

⁸ Ndugu zangu, nomambukiza kulonga, nzewelete zenu zigese mbuli zinogile na zija zilondigwa kutogoligwa. Mbuli azo ziwe za ukweli na ganogile na kutenda golondigwa na kung'ala na kuinogela na kutegelezigwa.

⁹ Zisang'haneni mbuli zose zimuifunzile kumwangu na zimubokele na zimuhulike na zimone kumwangu. Na Imulungu yowagwaa wanhu tindiwalo kokuwa hamoja na mweye.

Paulo kowatogola Wafilipi kwa nhunza zao zi-wamgwelele

¹⁰ Kwa kuilumba kwangu na Mndewa sambi nodeng'helela ng'hani kwavija mong'humbuka. Kulonga ukweli mukala mong'humbuka, ila ikala vidala kulagusa mbuli ayo.

¹¹ Silonga vino kwavija nolonda kinhu, ila niifunza kuleka kutonga kwa vinhu vinilinavo hata kamba vidodo.

¹² Nojuwa, kuleka kuwa na kinhu hebu kuwa na vinhu vingi. Niifunza kuleka kutonga kwa mbuli yoyose, nahawa nacho hebu nahawa nzala, nahawa na vinhu vingi hebu nabule kinhu.

¹³ Nogadaha gose kubitila Kilisito yonigangamiza.

¹⁴ Hata ivo, mweye mutenda goya kunitaza mna ukugaya kwangu.

¹⁵ Mweye Wafilipi, mujuwa goya vinisongile kuwapetela wanhu Mbuli Inogile, ving'halile nosegela aka Makedonia, mweye waiyeka wao kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu munitazile na kuilumba na niye kubokela na kuwagwaa wanhu wayagwe.

16 Vinikalile Sesalonike vinondile kutazigwa, mweye munhaza miyanza mingi.

17 Niye sizahila nhunza, lakini nolonda mw-eye mongezeligwe mna igaja gose ganogile gamutendile.

18 Sambi mbokela vinhu vose vimungwelele na mbokela kubanza vija vinondile! Sambi nina kila kinhu kwavija Epafuladito kanganila nhunza zenu. Nhunza zino ziigala na nhosa imnug'hila goya Imulungu, nhosa yoitogola na imnogela.

19 Avo, Imulungu wangu kowagwaa kila kinhu kimulonda kulawa muugoli wake wa vinhu vingi vinogile viyali navo, kubitila Yesu Kilisito.

20 Ukulu uwe kwa Imulungu Tataetu siku zose! Ona.

KuilaMusa kwa kimambukizo

21 Nowalamusa wanhu wose wa Imulungu, waja weli wa Yesu Kilisito. Na ndugu wose weli hamoja na niye owalamusa.

22 Wanhu wose wa Imulungu owalamusa, ng'hani ng'hani wanhu weli mng'anda ya mndewa wa Lumi.

23 Ng'hekewa ya Mndewa Yesu Kilisito ikale na mweye mose.

Biblia Kikutu The New Testament in Kutu

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Kutu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Contributor: The Word For The World

The New Testament in Kutu

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

NT: © 2014 Pioneer Bible Translators and The Word for the World; OT: © 2019 Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files

dated 6 May 2025

b3548da5-0b1c-5f8f-89e7-2d3bc2f58102